

Digitální vzdělání pedagogů SŠ pro efektivní výuku

Tematický blok:
PODPORA ŽÁKŮ
Část: Přístupnost a
inkluze

Dle rámce DigCompEdu

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

- Usnadnění přístupu na zařízeních s Windows 10

ČÁST 1

Aktivity kompetence přístupnost a inkluze v praxi

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- Zajišťování rovného přístupu k příslušným digitálním technologiím a zdrojům, např. ujištění se, že všichni žáci mají přístup k používaným nástrojům.
- Výběr a používání takových výukových postupů, které odpovídají možnostem daného žáka, např. ohled na možná omezení týkající se technologií (např. dostupnost), kompetencí, očekávání, postojů, chybného pochopení nebo nevhodných návyků žáka.
- Používání digitálních technologií a strategií i adaptivních a kompenzačních nástrojů navržených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (např. pro žáky s tělesným nebo mentálním postižením či s poruchami učení).

Aktivity kompetence přístupnost a inkluze v praxi

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- Ohled na možné problémy s přístupností při výběru, úpravách nebo vytváření digitálních zdrojů, nabídka alternativního postupu nebo pomůcek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Uplatňování pravidel tvorby zohledňující přístupnost digitálních zdrojů a prostředí používaných ve výuce.
- Průběžné monitorování vhodnosti opatření zajišťujících lepší přístupnost, následné úpravy výukových postupů.

Kompetence pedagogického pracovníka

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Zajišťuje přístup k učení (výukovým zdrojům i jednotlivým činnostem) všem žákům, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Bere v úvahu žákova očekávání, schopnosti, potřeby a nedostatky a zároveň jeho fyzické a kognitivní možnosti pracovat s digitálními technologiemi a reaguje na ně.

Usnadnění přístupu na zařízeních s Windows 10

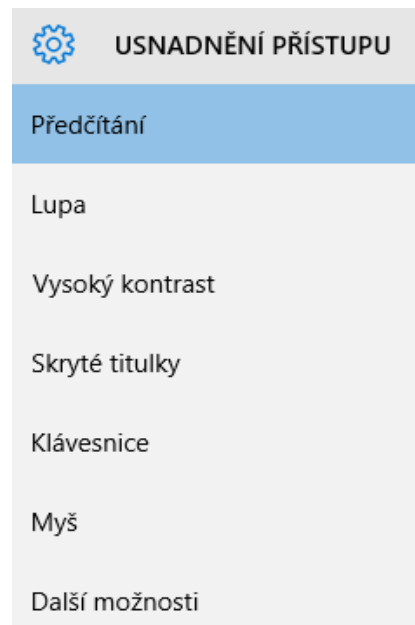

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Každý člověk bez ohledu na své schopnosti či postižení by měl mít možnost využít plně svůj potenciál. Technologie mají sílu pomoci přizpůsobit podmínky jedincům se speciálními potřebami.

Systém Windows 10 nabízí různé nástroje usnadnění, díky kterým může mít každý žák počítač, tablet nebo chytrý telefon, jehož nastavení bude personalizované a bude co nejlépe odpovídat jeho potřebám.

Usnadnění přístupu na zařízeních s Windows 10

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Spolupracujte s žáky a rodiči na vyladění optimálního nastavení systému pro usnadnění práce žáků. Je důležité nejenom vhodně nastavit školní počítače či tablety, ale pomoci rodině s nastavením domácích zařízení, aby žák mohl ve škole i doma využívat všechny výhody, které mu systém Windows 10 může nabídnout.

Pokud chcete usnadnění přístupu nastavit, použijte klávesovou zkratku **Windows + U** nebo vyvolejte nabídku **Centrum akcí** (prstem přejeďte zprava doleva displeje) a klikněte na ozubené kolečko Všechna nastavení. Dále vyberte **Usnadnění přístupu**, které je rozděleno do několika kategorií. Pojdme si nyní jednotlivé volby menu postupně představit.

Usnadnění přístupu na zařízeních s Windows 10

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Předčítání

Veškerý text na obrazovce včetně popisu tlačítek je možné nechat předčítat, což mohou využít především žáci se zrakovým postižením, případně žáci se speciálními vzdělávacími potřebami v oblasti čtení (např. s dyslexií, s poruchami pozornosti, s problémy orientace v ploše a v prostoru, s ADHD).

Spuštění této funkce může být buď automatické, nebo manuální. Po zapnutí **Předčítání** dojde ke změně dotykového ovládání zařízení (v případě ovládání touchpadem se nic nemění). Dotykové ovládání nyní funguje tak, že kliknete na odkaz a poté jej potvrdíte dvojitým ťuknutím na obrazovku.

Usnadnění přístupu na zařízeních s Windows 10

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Předčítání

Pro předčítání v českém jazyce, je nutné zvolit český hlas, který není běžnou součástí nabídky a je nutné jej do některých zařízení doinstalovat.

Je možné volit rychlost předčítání a také si zvolit výšku hlasu, která bude žákům vyhovovat a bude pro ně nejsrozumitelnější.

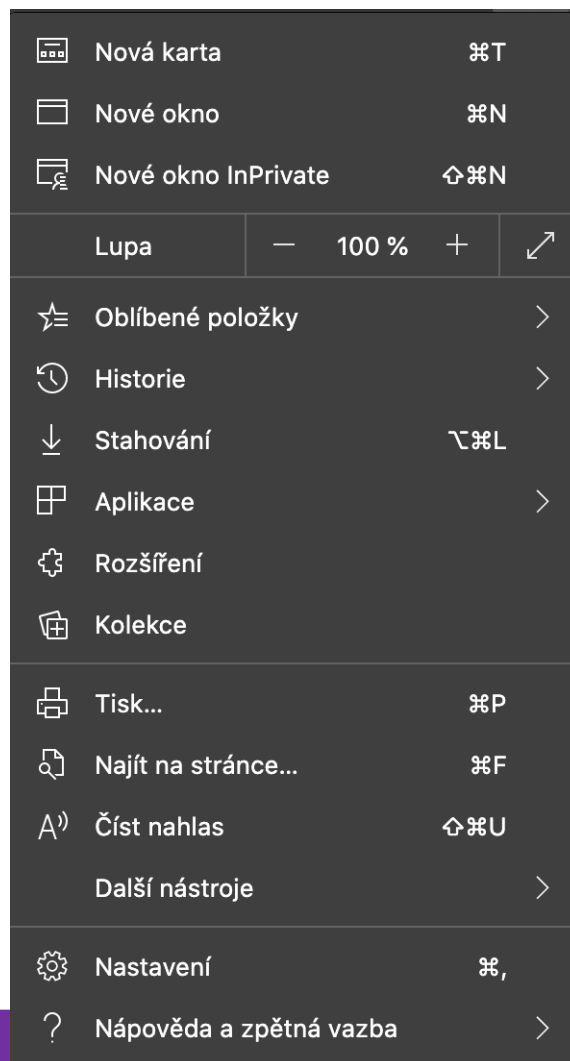
Usnadnění přístupu na zařízeních s Windows 10

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Předčítání pomocí Microsoft Edge

Usnadnění přístupu na zařízeních s Windows 10

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Dále jsou žákům k dispozici tyto funkce:

- Číst tipy k tlačítkům a ovládacím prvkům
- Číst jednotlivé znaky, které zadáváte
- Číst slova, která zadáváte
- Snížit hlasitost ostatních aplikací, pokud je zapnuté **Předčítání**
- Přehrávat zvukové signály

Zároveň lze ovlivnit kurzor a klávesy pomocí těchto funkcí:

- Zvýraznit kurzor
- Kurzor bude následovat **Předčítání**, tedy sledovat aktuálně předčítaný text.
- Aktivovat klávesy na dotykové klávesnici po zvednutí prstu z klávesnice

Usnadnění přístupu na zařízeních s Windows 10

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Lupa

Pro zvětšení písma a celkového zlepšení čitelnosti displeje je možné použít integrovanou lupu, která se spouští manuálně nebo automaticky. Pomocí nastavení lupy můžeme také invertovat barvy a sledovat kurzor klávesnice nebo ukazatel myši.

Lupu mohou využívat žáci se zrakovým postižením, ale samozřejmě také mladší žáci, kteří pro čtení potřebují větší písmo. Naučte žáky klávesové zkratky Windows + klávesa plus/mínus pro rychlé použití lupy. Volba Windows + ESC zobrazení rychle vrátí do základního nastavení.

Usnadnění přístupu na zařízeních s Windows 10

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Klávesnice

V této části nastavení je možné zapnout nebo vypnout klávesnici na obrazovce a další šikovné funkce pro žáky s poruchou hybnosti, se zrakovým postižením nebo s lehkým mentálním postižením:

- Funkce Jedním prstem umožňuje zadávání klávesových zkratk postupně po jednotlivých klávesách.
- Funkce Ozvučení kláves při zapnutí upozorňuje zvukovým signálem na stisknutí klávesy Caps Lock, Num Lock a Scroll Lock.
- Funkce Filtrování kláves umožňuje ignorovat nebo zpomalit krátká nebo opakovaná stisknutí kláves a upravit rychlost opakování kláves.

Usnadnění přístupu na zařízeních s Windows 10

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Klávesnice

Klávesnice na obrazovce

Zapnout klávesnici na obrazovce

Funkce Jedním prstem

Klávesové zkratky zadávat postupně po jednotlivých klávesách

Funkce Ozvučení kláves

Upozorňovat zvukovým signálem na stisknutí kláves Caps Lock, Num Lock nebo Scroll Lock

Usnadnění přístupu na zařízeních s Windows 10

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Myš

V této sekci nastavení je možné si vybrat z různých velikostí a barev ukazatele a ovládání myši pomocí klávesnice, což opět může ovlivnit úspěšné ovládání počítače žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pohyb kurzoru myši lze na obrazovce kromě myši ovládat numerickou klávesnicí, podržením klávesy Ctrl je možné zrychlit a podržením klávesy Shift zpomalit pohyb kurzoru. Možnosti nastavení kurzoru jsou na obrázku níže:

Velikost ukazatele

Barva ukazatele

Usnadnění přístupu na zařízeních s Windows 10

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Nové klávesové zkratky

Windows + šipka doleva	přichytí aktivní okno na levou část obrazovky
Windows + šipka doprava	přichytí aktivní okno na pravou část obrazovky
Windows + šipka dolů	minimalizuje aktivní okno do hlavní lišty
Windows + šipka nahoru	maximalizuje aktivní okno
Windows + Tab	zobrazí náhled na všechna otevřená okna

Usnadnění přístupu na zařízeních s Windows 10

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Nové klávesové zkratky

Alt + Tab	nově zobrazuje větší náhledy a otevřená okna ze všech ploch
Windows + Ctrl + D	vytvoří novou virtuální plochu a přepne se na ni
Windows + Ctrl + F4	zavře aktuální virtuální plochu
Windows + Ctrl + šipka doprava nebo doleva	přepne se mezi virtuální plochou vpravo nebo vlevo
Windows + I	vyvolá nastavení Windows 10

Usnadnění přístupu na zařízeních s Windows 10

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Nové klávesové zkratky

Windows + A	otevře Centrum akcí (místo, kde najdete oznámení aplikací a rychlých akcí, díky kterým budete mít okamžitý přístup k běžně používaným nastavením a aplikacím)
Windows + H	otevře okno se sdílením
Windows + P	přepíná mezi režimy zobrazení obrazovky
Windows + S	otevře okno pro hledán
Windows + K	připojí se k bezdrátovým zařízením

Usnadnění přístupu na zařízeních s Windows 10

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Klávesové zkratky pro práci na příkazovém řádku:

Windows + R	spustí příkazový řádek
Shift + šipka vlevo	označí text vlevo od kurzoru
Shift + šipka vpravo	označí text vpravo od kurzoru
Shift + Ctrl + šipka vlevo nebo vpravo	označí celý blok textu
Ctrl + C nebo Ctrl + Insert	zkopíruje vybraný text v příkazovém řádku do schránky Windows

Usnadnění přístupu na zařízeních s Windows 10

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Klávesové zkratky pro práci na příkazovém řádku:

Ctrl + V nebo Shift + Insert	vloží zkopírovaný text na místo, kde se nachází kurzor myši
Ctrl + A	označí veškerý text v aktuálním řádku příkazové řádky, pokud ho řádek obsahuje, je-li prázdný, vybere veškerý text

Usnadnění přístupu na zařízeních s Windows 10

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Ovládání systému hlasem - hudba blízké budoucnosti

Osobní asistentka Cortana určená pro ovládání zařízení hlasem pracuje ve Windows 10 zatím jen v betaverzi v angličtině, ale lze předpokládat, že dojde v budoucnu k její lokalizaci i do českého jazyka. Cortana se neustále učí, sleduje zájmy uživatele, vyhodnocuje emaily a komunikaci a podle toho nabízí relevantní obsah z internetu. Navíc umí:

- vytvářet události v kalendáři a hlídat případné časové konflikty
- oznamovat události z kalendáře
- vyhledávat informace zadáním v hovorové řeči
- vytvářet poznámky v OneNote
- spouštět aplikace
- vyhledávat a spouštět hudbu
- vyhledávat on-line místa na mapě, polohu a dostupné informace
- vyhledávat na internetu

Usnadnění přístupu na zařízeních s Windows 10

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Ovládání systému hlasem - hudba blízké budoucnosti

Osobní asistentka Cortana určená pro ovládání zařízení hlasem pracuje ve Windows 10 jen v betaverzi v angličtině, ale lze předpokládat, že dojde v budoucnu k její lokalizaci i do českého jazyka. Cortana se učí, sleduje zájmy uživatele, vyhodnocuje emaily a komunikaci a podle toho nabízí relevantní obsah z internetu. Navíc umí:

- vytvářet události v kalendáři a hlídat případné časové konflikty
- oznamovat události z kalendáře
- vyhledávat informace zadáním v hovorové řeči
- vytvářet poznámky v OneNote
- spouštět aplikace
- vyhledávat a spouštět hudbu
- vyhledávat on-line místa na mapě, polohu a dostupné informace
- vyhledávat na internetu

Děkuji za pozornost

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY